

Antón Escuredo
Imaxe: SG

Cineasta prolífico e escritor didáctico, Alberte Pagán ofrecemos a posibilidade de coñecer a cara oculta do cinema de Andy Warhol. Primeiro en Positivas, dous volumes editados en 2007 e 2014, e agora tamén en castelán, en Cátedra, o director de *Bs.As e Película urxente por Palestina* debulla polo miúdo as horas de metraxe dunha das iconas máis importantes da arte moderna.

Difire molto o Warhol cinematográfico real do que coñece a xente?

Completamente. Andy Warhol sempre foi moi enigmático e coñécelo realmente foi unha agradábel sorpresa porque o aspecto público pode apartarnos del, por exemplo a través das súas amizades da aristocracia estadounidense. Mais, unha vez que o coñeces, atopas un grande artista, un grande loitador social, por exemplo na reivindicación homosexual. Coñémolo como pintor, basicamente, porque os seus cadros non nos exixen maior esforzo. O cine ten un aspecto engadido que non ten a pintura: obriganos a dedicarle tempó. Como as súas son películas moi experimentais e moi minimalistas, provocan o rexertamento tanto de distribuidores como de público, polo que o seu cinema é completamente desconhecido.

Que aspectos salientaría do seu cine?

Reeditou a historia do cinema a nivel persoal. Nos seis anos que se dedicou a facer cine intensamente reproduciu, toda a historia do cinema até ese momento. Comezou polas películas mudas en branco e negro, estáticas, e rematou en narrativas a cor e con montaxe, cambios de planos e demás. Nese sentido foi un auténtico investigador e explorador da mecánica do cinematógrafo.

Falemos do Pagán director. No seu cine xorden temas como o Prestige, Palestina... é necesaria outra ollada desde o cine para denunciar inxustizas?

Calquera medio é bon para denunciar as inxustizas mais tampouco creo que a función do cinema sexa esa. Tampouco podes evadirte da realidad. No meu cinema coido que a única película militarista, de denuncia, panfletaria, é *Película urxente por Palestina*. No resto es-

"Warhol foi un auténtico investigador e explorador da mecánica do cinematógrafo"

Alberte Pagán

CINEASTA E ESCRITOR

tá a realidad e a realidad sempre é política, mais a mí gústame incidir máis na maneira de facer a película... rompendo as gramáticas establecidas e buscando outras novas. Tamén procuro un novo público que saiba pensar por si mesmo e non se deixe levar polas narrativas de sempre.

Ese "novo público" depende da educación? A educación é básica. Que no currículo do ensino público non existe unha materia que se

chame "audiovisual" indica as carencias que podemos ter cando é a linguaaxe más empregada. A mí non me gusta traballar pensando no mercado, se se vai vender ou non, se vai ter espectadores ou non. Fago as películas sen unha produtora e o resultado, se a xente o quere ver, está aí, na rede.

Tal e como está o cinema galego en temas como a distribución e exhibición, o futuro pasa por internet?

É unha grande axuda e permiteche acceder a contidos que doutro xeito sería impensábel. Agradécense as poucas salas que na Galiza proxectan o noso cine como son o caso do Cineclub Compostela ou o CGAI na Coruña. O contacto directo co público sempre é de agradecer, mais con internet chega a máis xente. É unha porta aberta.

A nivel de creación como definiría a situación do noso cinema?

Houbo un cambio nas sensibilidades estéticas da xente que fai cine en Galiza. Cada vez hai máis xente que fai cousas interesantes porque llo pide o corpo sen caer na dinámica comercial. Segue o cinema industrial e se saen cousas boas agradécense, mais o interesante son as obras más artesanais, más artísticas... un cinema máis libre.

En *Película urxente por Palestina* afirma que "hai historias imposibles de representar en imaxes". Como leva as historias ao cine?

Tantear, investigar, xuntar imaxes e ver que significados produce... non hai un método. Nesa frase falo da imposibilidade de usar a imaxe para denunciar. A mesma imaxe pode significar unha cousa ou a contraria... depende do comentario que lle poñas.

Cine experimental mais cun vinculo coa realidad...

En parte iso vén pola miña traxectoria persoal como membro dos Comités de Solidariedade de Galiza, COSAL, durante moitos anos. Mais eu creo que se algo afecho ao cinema é a mistura de militancia política e de militancia estética, conxugar as dúas. Moitos cineastas experimentais só quedan na experimentación formal e outros cineastas militantes quedan só nos contidos políticos, empregando unha gramática obsoleta do século XIX. Fago unha investigación formal acompañada dunha implicación política. ☺